

European
Commission

Pasākumi energoefektivitātes un efektīvāka finansējuma piesaistes veicināšanai

Lelde Kiela Viļumsone, DG ENERGY

Apaļā galda diskusija par energoefektivitātes finansēšanu Latvijā, Rīgā, 2018.gada 26. aprīlī

EK iniciatīvu kopums «Tīra enerģija visiem Eiropas iedzīvotājiem»

KĀDI IR MŪSU MĒRĶI?

Veicināt izaugsmi un darbvietu radīšanu, samazināt SEG emisijas, nodrošināt energoapgādes drošību

Izvirzīt
energoefektivitāti
pirmajā vietā

Globālais līderis
atjaunojamo
energoresursu
jomā

Nodrošināt
taisnīgus
nosacījumus
patērētājiem

KĀ TOS SASNIEGT?

ATBILSTOŠS TIESISKAIS REGULĒJUMS PĒC 2020.GADA

Energy Union Governance

Energy Efficiency

(Energy Efficiency Directive, European Performance of Buildings Directive)

Renewables

(Revised Renewable Energy Directive)

New Electricity Market Design

(including Risk Preparedness)

Energy prices and costs report

Energoefektivitātes direktīva

- Saistošs 30% ES energoefektivitātes mērķis 2030.gadam;
- Pagarināts 7.panta pienākuma laikposms 2020. - 2030. (1.5% g.)

Ekodizaina darba plāns 2016.-2019.

- Jaunas produktu grupas
- Veicināt cirkulārās = aprites ekonomikas mērķu sasniegšanu

Direktīva par ēku energoefektivitāti

- Veicināt ēku renovāciju
- Viedākas ēkas -IKT, digitalizācija
- Vienkāršotākas prasības

DIREKTĪVA PAR ĒKU ENERGOEFEKTĪVĪTĀTI

(Eiropas Parlamenta balsojums 1.lasījumā 17.04.2018)

Ilgtermiņa Ēku atjaunošanas stratēģija

- redzējums par ēku dekarbonizāciju līdz 2050.g.
- finansējuma piesaiste ar "SFSB" iniciatīvas starpniecību
- publiskā sektora līdzekļu izmantošanas sasaiste ar panāktajiem enerģijas ietaupījumiem

Vieduma indikators

Mērķis:

- uzlabot ēkas funkcionalitāti un sniegumu
- pielāgoties iedzīvotāju/lietotāju un tīkla vajadzībām, un
- iesaistīties pieprasījuma reakcijā (demand response)
- uzlabot ēkas lietotāju un ēkas spēju reaģēt uz ekspluatācijas prasībām

Elektromobilitāte

- e-mobilitātes uzlādes punktu uzstādīšana nedzīvojamās ēkās
- elektrouzlādei nepieciešamo kabeļu cauruļu infrastruktūras ierīkošana ēkās

INICIATĪVA "VIEDS FINANSĒJUMS VIEDĀM ĒKĀM"

Galvenie mērķi

Publiskā sektora finansējuma efektīvāka izmantošana

- Palielināt finanšu instrumentu piesaisti, izveidot elastīgas EE / AES finansēšanas platformas
- ESIF / EFSI līdzekļu sasaiste

Agregācija un atbalsts projektu izstrādei

- Palielināt ieguldījumu plūsmu vietējā un reģionālā līmenī
- Pastiprināt esošos projektu izstrādes atbalsta instrumentus – piem., "ELENA"
- "One-stop-shops"

Risku samazināšana

- Veicināt finansējuma piešķirēju izpratni par riskiem un ieguvumiem
- Riska mazināšanas platforma "DEEP"
- Regulējums par parakstīšanos uz ēkās veiktiem ieguldījumiem

I. Publiskā sektora finansējuma efektīvāka izmantošana

- Palielināt **finanšu instrumentu** izmantošanu.
- **Elastīgu EE/AES finansēšanas platformu** izveide, apvienojot dažādus publisko līdzekļu avotus (ESIF, EFSI).
- ES interneta **veidne** izpratnes veicināšanai par publiskā sektora finansējuma piesaisti EE projektiem.
- Veicināt **energoefektivitātes līgumu (EPC)** pieejamību publiskā sektora ēku renovēšanai (Eurostat 2017.g. sept. precizētie norādījumi attiecībā uz publiskā sektora ieguldījumu veidiem).
- **"Ilgspējīgas enerģijas investīciju forumi"** (apaļā galda diskusijas, semināri u.c.).

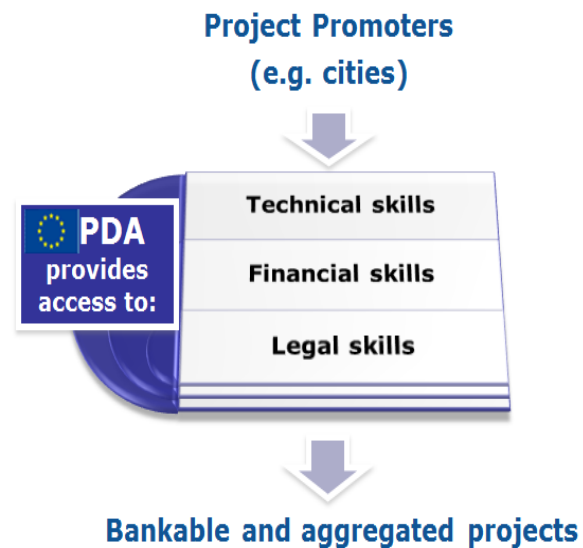
II. Agregācija un projektu izstrādes atbalsta nodrošināšana

Pastiprināt ES projektu izstrādes atbalsta (PIA) instrumentus, lai projektu izstrādātāji varētu īstenot savas idejas līdz brieduma pakāpei:

- **ELENA**, sadarbībā ar EIB (atbalsts PAI - "Apvārsnis 2020");
- EASME pārvalda atbalstu mazākiem **PAI projektiem**.

Specializētas "vienas pieturas aģentūras" izveide projektu izstrādātājiem.

➤ EU Project Development Assistance (PDA)

III. Risku samazināšana investīciju piesaistei

Veicināt finansējuma piešķirēju izpratni par riskiem – sadarbībā ar Energoefektivitātes finanšu iestāžu grupu (EEFIG):

- ❑ **Riska mazināšanas platforma (DEEP)** - publiski pieejama datu bāze, kas satur tehniskos un finanšu rādītājus par īstenotajiem energoefektivitātes projektiem (> 10.000 projekti).
<http://deep.eefig.eu>

- ❑ **Parakstīšanās palīglīdzeklis (toolkit)** "energoefektivitātes investīciju" ieguvumu un riska novērtējumam (izdots 22.06.2017).
<http://valueandrisk.eefig.eu>

GALVENIE EE POLITIKAS VĒSTĪJUMI

Veicināt ēku renovāciju:

- *Grozījumi ĒEED*
- *Grozījumi EED (7.pants)*

Efektīvāka finansējuma izmantošana:

- *Eiropas ēku iniciatīva – "vieds finansējums viedām ēkām"*

Digitalizācija/ IKT:

- *Vieduma indikatora ieviešana ēkām*
- *Grozījumi EED (9.-11.pants)*

LATVIJAS ĒKU ATJAUNOŠANAS ILGTERMIŅA STRATĒGIJA

Latvijas ēku energoefektivitātes plānotās saistības un pasākumi

"Latvijā ir apmēram 1 miljons mājokļu, 69% atrodas daudzdzīvokļu mājās. Apmēram tikai 6% no daudzdzīvokļu ēkām atbilst normatīvajos aktos noteiktajām ēku siltumtehnikas prasībām."

Aktuālie mērķi ēku energoefektivitātes jomā:

- finansējuma pieejamība ekonomiski pamatotiem projektiem visā Latvijas teritorijā, t.sk. reģionos;
- kvalitatīva projektu vadība un uzraudzība;
- aktivitāšu uzraudzības fokusēšana uz rezultātu (enerģijas ietaupījumu sasniegšanu);
- augstas energoefektivitātes un kvalitatīvas būvniecības sasniegšana;
- būvkomersanta atlases procedūras uzlabošana;
- resursu izmaksu samazināšana.

Konkrētas aktivitātes:

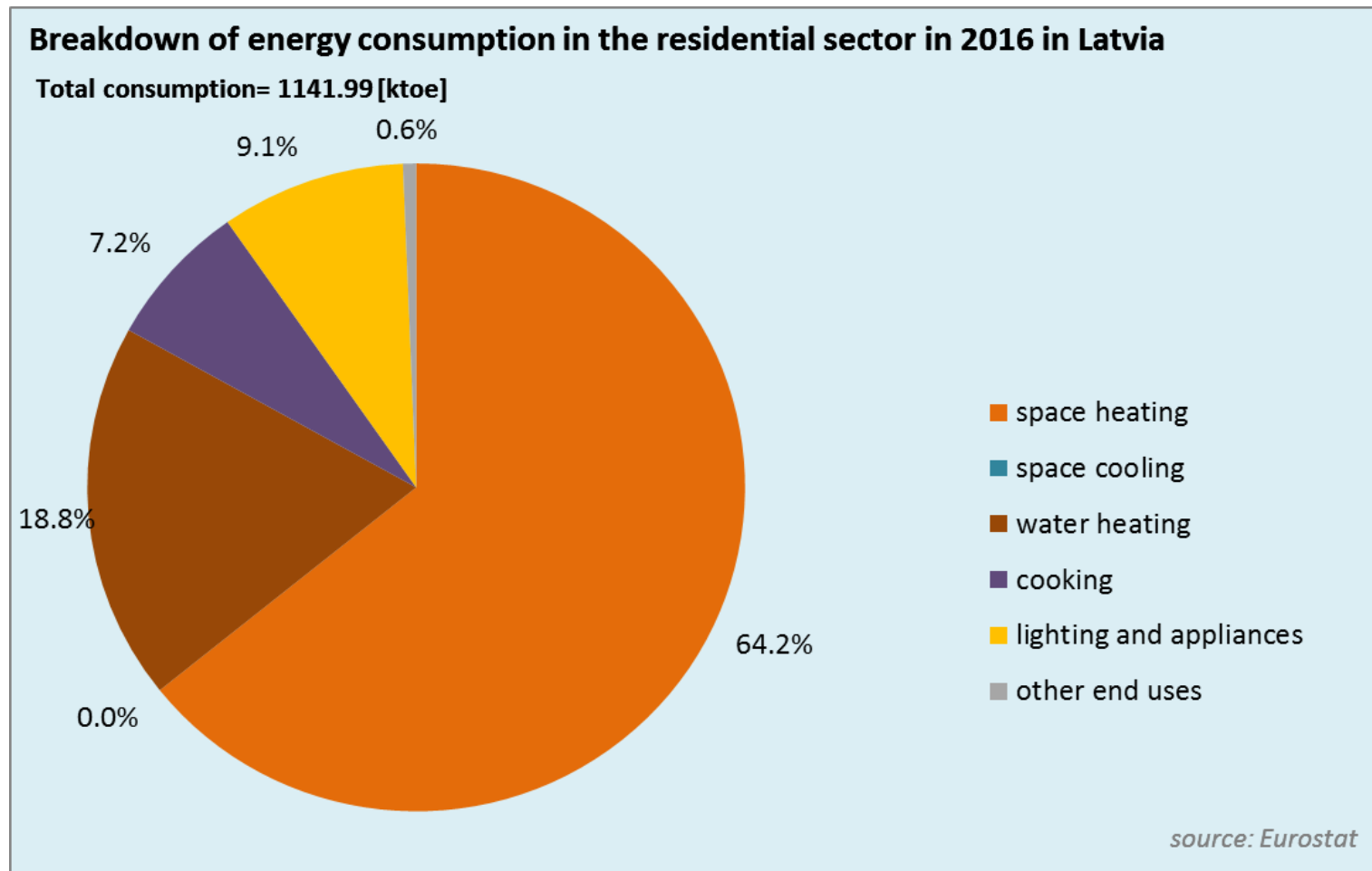
- finanšu instrumenta izveide (fonds), energoefektivitātes pasākumu veikšanai;
- jāveicina ESKO pakalpojuma veidošanās;
- turpināt izglītēt potenciālos projektu iesniedzējus/ īstenotājus.

EE politikas pasākumi:

- regulāri jāpārskata minimālās ēku energoefektivitātes prasības;
- jāizstrādā atbalsta instrumenti gandrīz nulles enerģijas patēriņa ēku būvniecībai saskaņā ar ĒEED 10.panta 1.punktu.

https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/1v_building_renov_2017_lv.pdf

Enerģijas patēriņa struktūra māsaimniecībās (%)

"Latvijā **māsaimniecības** ir otrais lielākais enerģijas galapatērētājs – 2016.gadā patērēja 29.9% no kopējā energoresursu galapatēriņa."

CITI PLAŠĀKA MĒROGA PASĀKUMI, LAI VEICINĀTU ILGTSPĒJĪGAS INVESTĪCIJAS

Ilgospējīgas finanses - augsta līmeņa ekspertu grupa izstrādāja ceļvedi "zaļākai" un "tirākai" ekonomikai.

- **Energoefektivitāte** - joma, kur Eiropai ir vislielākais investīciju iztrūkums. Gandrīz trīs ceturtdaļas no kopējām aprēķinātajām investīcijām 2030.g. ir nepieciešamas tieši ēku atjaunošanai.
- Pielīdzināms €130 miljardiem gadā (ES līmenī).
- Banku un investoru vēlme investēt energoefektivitātes projektos kopumā sāk pieaugt.

Ņemot vērā augstākminēto, **HLEG iesaka Komisijai:**

- Turpināt izpētīt, kā energoefektivitātes investīcijas uzlabo pamatlīdzekļu vērtību.
- Apsvērt plašāku enerģijas taupīšanas ietekmi uz finanšu risku pārvaldību.

https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/180131-sustainable-finance-final-report_en.pdf

 EU HIGH-LEVEL EXPERT GROUP ON
SUSTAINABLE FINANCE

Final Report 2018
by the High-Level Expert Group on Sustainable Finance
Secretariat provided by the European Commission

Commission

European Commission

ENERGY UNION

Paldies!

#EnergyUnion

